
Az automatikus döntéshozatali eljárásban kiállított vezetői engedély szabályozása és gyakorlata

Balázs Anita* – Cseh-Zelina Gergely**

A tanulmány a vezetési jogosultságot igazoló okmány kiállításának két lehetséges módját hivatott bemutatni: az automatikus döntéshozatali eljárásban, hivatalból kiállított és a kérelemre induló eljárásban kiállított vezetői engedélyt. Az automatikus döntéshozatal lehetőségének megjelenése megváltoztatta a vezetői engedély kiállítására vonatkozó hatósági ügyintézését. A tanulmányban a kérelemre induló eljárás során szükséges lépések összegző megismertetését követően vizsgáljuk az automatikus döntéshozatalban, hivatalból kiállított vezetői engedélyt, majd az azon eljárás során felmerülő akadályokat és azok elhárításának lehetséges módjait.

Kulcsszavak: vezetői engedély, automatikus döntéshozatali eljárás, automatikus okmánykiállítás, hibaág kezelés

Theory and practice of the driver's license issued in the automatic decision-making procedure

The purpose of this study is to present two possible ways of issuing the document certifying the right to drive: driver's license issued ex officio in the automatic decision-making procedure and in the procedure commenced upon application. The appearance of the option of automatic decision-making changed the official administration of the driver's license. In this study, following a summary of the steps required during the procedure commenced upon application, we examine the the automatic decision-making procedure ex officio issued driver's license in decision-making, and then the obstacles that arise during that process and possible ways to overcome them.

Keywords: driving licence, automatic decision making, automatic document issuance, error branch management

<https://doi.org/10.32980/MJSz.2023.2.180>

* Rendvédelmi alkalmazott, Országos Rendőr-főkapitányság Ellenőrzési Szolgálat

** Egyetemi tanársegéd, Miskolci Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar, Államtudományi Intézet, Közigazgatási Jogi Intézeti Tanszék.

Bevezető gondolatok

Az online felületen történő ügyintézési hajlandóság felélénkülésével¹ látható volt, hogy azon ügykörök száma, amelyek a közigazgatási szervek személyes felkeresése nélkül is intézhetőek lesznek, évről-évre bővülni fognak. Az online ügyintézés - bármely ügytípus online felületen történő ügyintézéséről legyen is szó - nivója a hatékonyság. Az eljárás különböző ügytípusokra történő kiterjesztésekor a kihívás abban rejlik, hogy megtalálják azt, melynek online felületen keresztül történő intézése tehermentesíti a közigazgatási szerveket, azáltal, hogy az ügyfelek széles körét érintő ügy vonatkozásában válik lehetővé az online ügyintézés. A megfelelő ügytípus kiválasztása olykor nehézségekbe ütközhet, viszont, ha sikerül megtalálni az eredmény nem marad el. Az ügyfelek és az ügyintézők is érezhetik a tehermentesítő funkció eredményeit: az időbeosztás hatékonyabbá válik, mivel az ügyfél az ügyfélszolgálat felkeresése nélkül és rövidebb idő alatt kaphatja meg a hatóság döntését, az ügyintézői oldalról pedig hatékonyabb ügyintézés valósulhat meg, mivel az ügyfelek széles körét érintő ügytípusok mentésével több idő juthat az összetettebb ügyek elintézésére, vagy akár az adminisztratív jellegű háttérmunkák elintézésére is.

A vezetői engedély ügyintézését egy jogszabály módosítás 2021. február 1. napjától helyezte új alapokra. A vezetési jogosultságot igazoló okmány ügyintézésének esetében szintén lehetőség van online felületen történő ügyintézésre, mivel arra az automatikus okmánykiállítási eljárás szabályait kell alkalmazni.² Az eljárás bevezetése lehetővé teszi azt, hogy az ügyfelek azon köre, akik jogosítványukat nyilatkozattétel útján igénylik, jogosulttá váljanak arra, hogy az okmányt hivatalból, automatikus döntéshozatali eljárás keretében, illetékmentesen kapják meg. Az automatikus döntéshozatali eljárás azonban nem kizárólagos, megmaradt a vezetői engedély kérelemre történő igénylésének lehetősége is. Bár az automatikus döntéshozatali eljárás³ emberi közbeavatkozás nélkül zajló eljárás, ennek ellenére látni fogjuk azt is, hogy bizonyos esetekben mégis nélkülözhetetlen a kormányablak ügyintéző manuális közrehatása az eljárás sikeres megindításához, s végső soron az elkészült okmány ügyfélhez történő eljuttatáshoz. A tanulmány tehát a fent említett eljárásnak a kérdéskörét mutatja be és próbál a hiányosságokra választ, megoldást adni.

¹ Lásd erről bővebben például: Ritó Evelin - Szabó Balázs: Gondolatok a Covid-világjárvány közigazgatási rendszerünkre gyakorolt hatásairól. *In Medias Res*, 10 (2021) 2., 278. o.

² A közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 326/2011. (XII. 28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 120/E. §.

³ Az eljárásról lásd bővebben: Dálnoki Réka: A megújuló ingatlan-nyilvántartási rendszer szabályozási koncepciója és az ahhoz kapcsolódó jogalkotás - II. rész, *Ingatlanjog*, 2 (2022) 1., 5-6. o.; Ritó Evelin - Czékmann Zsolt: Okos megoldás a közlekedésszervezésben - avagy az automatikus döntéshozatali eljárás egy példán keresztül, *Miskolci Jogi Szemle*, 13 (2018) 2., 2/2., 104-118. o.; Fási Csaba: Automatizált megoldások alkalmazása a közigazgatási döntéshozatalban egy poszt-szocialista ország nézőpontjából, *Magyar Jog*, 74 (2023) 6., 346-356. o.

1. A vezetői engedély kiállításával kapcsolatos kérelemre induló eljárás alapjainak bemutatása

A vezetői engedély kiállításának lehetséges módja az automatikus okmánykiállítási eljárással bővült, az újonnan bevezetett szabályozás nem kizárólagos, az okmány – kormányablakban/okmányirodában - kérelemre történő kiállításának lehetősége továbbra is lehetséges.

A járművezetői engedély kiállítására közigazgatási hatósági eljárás keretében kerül sor. Az eljárás során két olyan jogszabály alkalmazandó, amely alapjaiban határozza meg az okmánykiállítást: a közúti közlekedési nyilvántartásról szóló 1999. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Kknyt.) és a Korm. rendelet. Mivel közigazgatási hatósági eljárásról lévén szó, a speciális jogszabályokban nem rendezett kérdésekre az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvényben (a továbbiakban: Ákr.) találjuk meg az alkalmazandó szabályokat.

A járművezetési jogosultság gyakorlásához szükséges vezetői engedély kiállítása iránti eljárás az automatikus okmánykiállítási eljárás és az okmány gyártmányhibája vagy hivatalbóli adatjavítás miatti cseréje esetén az eljárás hivatalból, minden más esetben kérelemre indul.⁴ Az okmánykiállításának ügyében az ügyfélnek személyesen kell eljárnia azokban az esetekben, amikor a külföldi vezetői engedélyt kívánja cserélni vagy honosítani, továbbá, ha az engedély automatikus okmánykiállítása visszautasításra kerül vagy az automatikus okmánykiállításnak ügyfél által elhárítható akadálya van.⁵ A személyes eljárás a vezetői engedély kettős funkciójából fakadó feltétel, mivel a plastik formátumú vezetői engedély a vezetési jogosultság igazolásán túl a személyazonosság igazolására is alkalmas⁶ arcképes okmány.

A vezetői engedély kiállításában, cseréjében, valamint pótlásában hatáskörrel rendelkező szervek a Nyilvántartó⁷ és a közlekedési igazgatási hatóság.⁸ A közlekedési igazgatási hatóság illetékességi területét a fővárosi és vármegyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 568/2022. (XII.23.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kr.) határozza meg. Ez alapján pedig az ügyfél lakóhelyétől függetlenül az ország bármely kormányablakában/okmányirodájában igényelheti a jogosítványának kiállítását.⁹

⁴ Korm. rendelet 24. § (1) bekezdés.

⁵ Korm. rendelet 24. § (2) bekezdés.

⁶ A polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény 29. § (12) bekezdés.

⁷ A Korm. rendelet 1. § (1) bekezdésének c) pontja közúti közlekedési nyilvántartó szervként a Belügyminisztérium Nyilvántartások Vezetéséért Felelős Helyettes Államtitkárságát (Nyilvántartó) jelöli meg.

⁸ A Korm. rendelet 1. § (1) bekezdésének a) pontja közlekedési igazgatási hatóságként a fővárosi és megyei kormányhivatal járási (fővárosi kerületi) hivatalát, a kormányablakot, a b) pontja Budapest Főváros Kormányhivatalát jelöli meg.

⁹ Kr. 3. § (1) bekezdés.

Az Ákr. alapján az eljárás indulhat kérelemre¹⁰ vagy hivatalból¹¹. Jelen fejezetben a vezetői engedély kérelemre történő kiállítására vonatkozó eljárás kerül bemutatásra, mivel véleményünk szerint ahhoz, hogy láthassuk a személyes ügyintézés során benyújtható kérelem és az elektronikus ügyintézési felületen benyújtható nyilatkozat alapján kiállított vezetői engedélyre vonatkozó eljárási folyamatok közötti különbségeket, szükséges mindkét eljárás alapszabályainak ismertetése.

A vezetői engedély kérelemre történő kiállítására vonatkozó eljárás az Ákr. alapján automatikus döntéshozatali eljárásban és sommás eljárás keretében valósítható meg,¹² bizonyos élethelyzetekben pedig a teljes eljárásra történő áttérés¹³ esete is fennállhat. A vezetői engedély kérelemre történő kiállításánál nincs ellenérdekű ügyfél, a tényállás a legtöbb esetben tisztázott, mivel az okmánykiállítás feltételrendszerét¹⁴ az ügyfelek a kérelem benyújtása előtt már tisztázzák, így a kérelem benyújtásához szükséges adatok az ügyintézés megkezdésekor rendelkezésre állnak. Előfordulhat azonban olyan eset, általában az orvosi alkalmassági vélemény lejárt esetén történő okmánycserénél, hogy az ügyfél hamarabb keresi fel a hatóságot, mint az igazolást kiállító háziorvost. De ebben az esetben az ügy minél hamarabb történő lezárása érdekében az ügyfelek hajlandóságát tanúsítanak arra, hogy minél gyorsabban felkeressék az orvosukat a vélemény kiállítása céljából. Azonban, ha erre nem kerül sor az Ákr. teljes eljárásra vonatkozó szabályai alkalmazandók az ügyfél kérelmének átvételét követően.

Az Ákr.-ben foglalt hatékony döntéshozatal „elve”¹⁵ főként az automatikus és a sommás eljárás esetén jelenik meg, hiszen az ezeknél rövid (a teljes eljárás ügyintézési határidejéhez képest) határidőn¹⁶ belül születethet döntés. Viszont nemcsak arra kell figyelni, hogy a határidőn belül döntést hozzon a hatóság, hanem arra is, hogy a döntés kézbesítése és meghozatala között ne teljen el indokolatlanul hosszú idő, mivel ennek megtörténte esetén a tisztességes ügyintézéshez való jog szenvedhet sérelmet.¹⁷

1.1. A vezetői engedély kiállítására vonatkozó általános szabályok és a kérelem szakrendszerbe történő rögzítése. A vezetésre jogosító okmány kiállítására irányuló kérelem személyesen az ország bármely kormányablakában/okmányirodájában benyújtható. Az ügyintéző az ügyfél kérelmét elektronikus adattartalommal, egy számítógépes szakrendszer, a Vezetői engedély

¹⁰ Ákr. 35. §.

¹¹ Ákr. 3. § és Nagy Marianna: Az officialitás az Általános közigazgatási rendtartásban, *Jogtudományi Közlemény*, 72 (2017) 11., 510-515. o.

¹² Ákr. 40-41. §.

¹³ Ákr. 42. §.

¹⁴ A Korm. rendelet 13-15. §-ai alapján: elsősegély-vizsga teljesítésének vagy mentességének igazolása; pályaalkalmassági, képzési és vizsgáztatási feltétel teljesítése; egészségi alkalmasság igazolása; életkori és jártassági feltételek teljesítése és szokásos tartózkodási hely Magyarország területén legyen.

¹⁵ Patyi András – Varga Zs. András: *A közigazgatási eljárásjog alapjai és alapelvei*, Budapest, Dialóg Campus, 2019, 204-205. o.

¹⁶ Ákr. 50. § (2) bek. a)-b) pontjai.

¹⁷ Czibrik Eszter: Az Ákr. alapelveinek kapcsolatrendszere, *Studia Iurisprudentiae Doctorandorum Miskolciensium*, 23 (2022) 1., 96. o.

rendszer (VEN2 alkalmazás) támogatásával állítja elő. Az alkalmazás az okmányiroda/kormányablak munkaállomásairól érhető el. Az engedély nyilvántartási rendszer olyan elektronikus nyilvántartás, amely a járművezető-jelölt, a járművezető és a járművezetésre jogosító okmány adatait, továbbá a járművezető forgalomban való részvételével összefüggő egyes jogosultságok és kötelezettségek fennállását igazoló adatokat tartalmazza.¹⁸

Az ügyintéző az alkalmazás használatával nem csak a kérelmet tudja előállítani, de minden olyan műveletet itt tud elvégezni a járművezetésre jogosító okmányokkal kapcsolatosan, amelyek az okmány kiállításához vagy a visszavonásához szükségesek.¹⁹

A jogszabályok módosításával járó változásokat a szakrendszernek is tudnia kell kezelni, mely változások fejlesztések, frissítések útján kerülnek be a nyilvántartási szakrendszerbe. Az, hogy a szakrendszer naprakész, jogszabályoknak megfelelő állapotú legyen kiemelkedően fontos, mivel az ügyfél kérelme nem kerülhet megfelelő módon rögzítésre, az ügyintézés nem lehet szakszerű és jogszerű, ha a szakrendszer elavult. A tanulmány automatikus döntéshozatali eljárásban kiállított vezetői engedéllyel foglalkozó részében kívánunk példával is bemutatva kitérni arra, hogy a szakrendszer fejlesztésének hiányával milyen esetleges problémák merülhetnek fel az ügyintézés során. A kérelem szakrendszerben történő rögzítésének részletes szabályainak ismertetése során eltekintünk az adat felvitel befejezését követő kézbesítés és gyártás részletes ismertetésétől.

Az ügyintézés az ügyfél azonosításával kezdődik, melynek az ügyfél az érvényes, személyazonosításra alkalmas okmánya bemutatásával, az ügyintéző az abban szereplő fénykép és adatok ellenőrzésével tesz eleget.²⁰ Tekintettel arra, hogy a vezetői engedélyt a személyi-adat és lakcímnnyilvántartással egyező személyi adatokkal kell kiállítani²¹, kiemelkedő szerepe van az ügyfél azonosításának és az adatai ellenőrzésének. De nemcsak az ügyfél adatainak ellenőrzését kell elvégeznie az ügyintézőnek, hanem további, a vezetési jogosultság gyakorlását érintő tényeket, körülményeket is vizsgálnia kell, mielőtt az okmánykiállításra irányuló kérelmet rögzítené a szakrendszerben. Egyrészt, tekintettel arra, hogy a vezetői engedélyekről szóló irányelv alapján egyszerre egy vezetői engedéllyel rendelkezhetünk²², mindenképp szükséges annak az ellenőrzése is, hogy az ügyfél részére került-e már korábban kiállításra vezetői engedély.

Másrészt szükséges annak az ellenőrzése is, hogy az ügyfél nem áll-e járművezetéstől eltiltás hatálya alatt, az okmányát nem vonták-e vissza valamilyen közlekedési szabálysértés vagy bűncselekmény elkövetése miatt (például: közúti közlekedés rendjének megzavarása, engedély nélküli vezetés, eltiltás hatálya alatti járművezetés, ittas vagy bódult állapotban elkövetett járművezetés). Mivel

¹⁸ Kknyt. 2. § 1. pont.

¹⁹ Nagy Melinda - Nagy Gábor László - Csutora-Pámel László: *Gépjármű vezetői engedély ügyintézés - Szakrendszeri ismertető (belső anyag)*, (2021), Kézirat lezárásának dátuma: 2021 augusztus 23. 4. o.

²⁰ Korm. rendelet 24. § (5)-(7), (9), (12) bekezdések.

²¹ Korm. rendelet 24. § (10) bekezdés.

²² A vezetői engedélyekről szóló 2006/126/EK Európai Parlamenti és Tanácsi irányelv 7. cikk (5) bekezdés a)-b) pontjai.

járművezetésre közlekedésbiztonsági szempontból alkalmatlan az, akinek járművezetésre való jogosultságának szünetelését rendelték el, ezért okmányt a részére²³ nem lehet kiállítani. Ennek elkerülését hivatott biztosítani a „priorálás”²⁴ funkció, melynek során a rendszer felugró ablakban megjelenő üzenettel jelzi az ügyintéző részére, ha az ügyfél járművezetésre való jogosultsága szünetel.

Véleményünk szerint az, hogy az engedély nyilvántartási rendszerben milyen adatok és mennyire pontosan kerülnek rögzítésre, illetve, hogy az ügyintézés során mennyire körültekintően jár el az ügyintéző azért is fontos, mivel a nyilvántartási rendszer egy közhiteles nyilvántartás.²⁵ A rendszerhez pedig más hatóságok is hozzáférnek és az abban tárolt adatokat feladatellátásuk során felhasználják. Így akkor, ha a nyilvántartási rendszerben az adatok helytelenül szerepelnek, egy közúti ellenőrzés során, de egy későbbi okmányigénylésnél is problémás lehet az adatok helyességének megítélése, és az adminisztratív terhet mindenképp növelheti az esetleges félreértések tisztázásának szükségessége. Tehát a nyilvántartásokkal szemben támasztott követelmény az, hogy a rögzített adatok, és ezáltal az adatbázis az aktuális adatokat pontosan és hitelesen tartalmazza.²⁶

Az ügyintéző a szakrendszer jobb oldalán megjelenő menügombok segítségével és azokon végig haladva, manuálisan rögzíti azon adatokat, melyek a vezetői engedély kiállításához szükségesek. Így a kérelmező adatait, az előzetesen rögzített aláírást és arcképmást, az eljárásért fizetendő illetéket és amennyiben szükséges az orvos által kiállított alkalmassági véleményt²⁷. Viszont célszerű lenne a szakrendszert „okosítani” abból a szempontból, hogy az ügyfélről rögzített fénykép-és aláírási adatot a vezetői engedély szakrendszer a fényképfelvételezési eljárást követően a szakrendszertől (a Photoshop alkalmazástól²⁸) oly módon vegye át, hogy az elkészült fotó azonosító számát ne az ügyintézőnek kelljen manuálisan rögzítenie, hanem az átvehető legyen közvetlenül számsorral együtt a Photoshop alkalmazásból. De az is megoldás lehetne, ha a rendszer a kép azonosító számsorának azon adatait, melyek változatlanok (például: az eljáró hatóság szervkódja) eleve ismerné. Az ügyintézőnek így már csak ehhez a számsorhoz az ügyfélről készített fotó tényleges sorszámát kellene manuálisan rögzítenie. Az eljárásért fizetendő illeték egyszeri felvitelével is csökkenthetni lehetne a szükséges adatok számát, mivel azt két alkalommal is dokumentálni szükséges: a kérelem felvitelének a kezdetén és a végén is külön menüpont alatt szükséges rögzíteni az eljárásért fizetendő díjat és annak módját.

²³ Korm. rendelet 16. § (1) bekezdés.

²⁴ Priorálás során azt vizsgálja a rendszer, hogy az okmánykiállítási folyamat indítható-e. Ennek során bizonyos jogosultsági feltételek ellenőrzését végzi el a rendszer, úgy, mint eltiltás fennállása vagy érvényes lakcím megléte.

²⁵ Kknyt. 1. § (2) bekezdés.

²⁶ Kárpáti Orsolya: Nyilvántartások a közigazgatásban: nyilvántartásokkal szemben támasztott követelmények a XXI. Században, *Új Magyar Közigazgatás*, 11 (2018) 1., 12. o. és Kovács András György: A közhitelességről, *Jogtudományi Közlöny*, 76 (2021) 11-12., 534. o.

²⁷ A közúti járművezetők egészségi alkalmasságának megállapításáról szóló 13/1992. (VI. 26.) NM rendelet 9. § (6) bekezdése alapján: Az egészségi alkalmassági vizsgálatot végző szerv az EESZT útján értesíti a közúti közlekedési nyilvántartó szervet az egészségi alkalmassági vélemény adatairól. Ha az elektronikus adattovábbítás és adatfeldolgozás sikertelen volt, a vizsgálatot végző szerv papír alapú igazolást állít ki a vizsgált személy számára.

²⁸ A fénykép-és aláírási adatot, valamint ujlenyomatfelvételezést segítő rendszer.

A vezetői engedélyen két érvényességi idővel találkozunk: az okmány első oldalán lévő dátum annak érvényességi idejére utal, vagyis arra, hogy az okmányt meddig használhatjuk személyazonosítás igazolására. A hátoldalán az adott kategóriára vonatkozó engedély lejáratának időpontja - az orvosi alkalmasság időpontja - található nap.hónap.év. sorrendben meghatározva. A gyakorlatban sokszor problémát jelentett annak megállapítása, hogy a vezetői engedély melyik érvényességi időpontig jogosít járművezetésre, mivel sokszor csak az okmány első oldalán lévő dátumot nézte meg a járművezető, mely dátum azonban eltérést mutathatott az okmány hátoldalán szereplő kategóriára vonatkozó engedély dátumától.

Összegezve tehát az ügyfél a jogszabályi feltételrendszer és a díjfizetési kötelezettség teljesítését követően kérheti az okmány kiállítását, melyet az ügyintéző elektronikus adattartalommal előállít, majd az okmány gyártásba adásáról intézkedik. A Nyilvántartó az okmány gyártását követően intézkedik az okmány ügyfélhez történő eljuttatásáról az állami futárszolgálat vagy postai kézbesítés útján. Az ügyintéző az okmányigényléssel kapcsolatos háttérfeladatokat is ellátja úgy, mint az okmányokat kísérő jegyzék nyomtatása, az elkészült okmányok átadása, leadott és bevont okmányok selejtezése, majd azok Nyilvántartónak történő megküldése. Az ügyfélnek az előző vezetői engedélyét az ügyintézés során, vagy ha visszakérte, a vezetési jogosultságának gyakorlásához az új okmány átvételekor, illetve, ha azt automatikus döntéshozatali eljárásban igényelte az új okmányának átvételét követő 15 napon belül a lakóhelye szerint illetékes hatóságnál kell leadnia vagy oda kell megküldenie.²⁹

2. A vezetői engedély automatikus kiállításával kapcsolatos hivatalbóli eljárás alapjainak bemutatása

A vezetői engedély automatikus döntéshozatal keretében történő hivatalbóli kiállítását a 2021. február 1. napjától hatályba lépett, az egyes eljárások egyszerűsítése és elektronizálása érdekében szükséges törvénymódosításokról szóló 2019. évi CXVI. törvény (a továbbiakban: Egyszerűsítési törvény) tette lehetővé. Az Egyszerűsítési törvény ugyanis az okmány automatikus döntéshozatalban történő kiállításához szükséges olyan szabályozásokat tartalmazott, melyek az egyes eljárások egyszerűsítését és elektronizálását tették lehetővé: a kapcsolódó nyilvántartások vezetését és az adatok elektronikus továbbítását.³⁰

A Kknyt. járművezetési jogosultság engedély-nyilvántartásba történő bejegyzéséről, valamint az okmánykiállításról rendelkező része kiegészítésre került, mely alapján a Magyarországon megszerzett kategóriára vonatkozó vezetési jogosultság és a magyar vezetői engedély érvényességi idejének meghosszabbítása eseteiben a Nyilvántartó automatikusan bejegyzi a járművezetési jogosultságot az engedély-nyilvántartásba, és ezen esetekben a Nyilvántartó hivatalból gondoskodik

²⁹ Korm. rendelet 113. § (6) bekezdés.

³⁰ Az egyes eljárások egyszerűsítése és elektronizálása érdekében szükséges törvénymódosításokról szóló T/7690. számú törvényjavaslat 14. pont <https://www.parlament.hu/irom41/07690/07690.pdf> (2023.04.01.)

az okmány kiállításáról. Feltételként került meghatározásra az, hogy az engedélynyilvántartásba a jogosultság csak abban az esetben jegyezhető be, ha a járművezető az okmány kiállításához szükséges összes feltételt teljesítette, továbbá az is, hogy a hivatalbóli okmánykiállításra akkor kerülhet sor, ha a járművezető az ahhoz szükséges megakadályozó nyilatkozatot nem tett.³¹ A hatóság illetékességi területén hivatalból megindítja az eljárást abban az esetben, ha ezt egyébként jogszabály előírja.³² Az ügyben a feladat-és hatáskör címzettjeként a Nyilvántartó került megjelölésre.³³

Az automatikus eljárásban történő hivatalbóli okmánykiállítás esetén – a kérelemre induló okmánykiállítási eljárástól eltérően – az ügyfélnek alapvetően nem kell a kormányablak/okmányirodát felkeresnie. Az ügyfél a vezetési jogosultság feltételeinek külön – külön történő teljesítése során csak azokkal az eljárást lefolytató szervekkel kerül kapcsolatba, amelyek a szükséges vizsgálatot vagy vizsgát lebonyolítják, tehát például az egészségi alkalmassági vizsgálatot végző háziorvossal, vagy a képzési és vizsgáztatási feladatokat ellátó vizsgaközponttal. Mivel a nyilvántartási rendszerhez ezen szervek is hozzáférnek, mint adatforrási szervek – abba adatokat küldhetnek, illetve az abban tárolt adatokat adatszolgáltatási ágon megismerhetik –, így az ügyfél által megszerzett igazolásokat, nyilatkozatokat elektronikus úton továbbítják a nyilvántartási rendszer felé. Az eljáró hatóságok egymás közötti adatszolgáltatása lehetővé teszi azt, hogy az ügyfél a kormányablak/okmányiroda személyes felkeresése nélkül igényelhesse a jogosítványát. Az adatszolgáltatásban érintett szervek: a Nyilvántartó, a Közlekedési Alkalmassági és Vizsgaközpont Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság (a továbbiakban: KAV), az Elektronikus Egészségügyi Szolgáltatási Tér (a továbbiakban: EESZT), a Magyar Vöröskereszt (a továbbiakban: adatforrási szervek) és a nyilvántartó által megbízott megszemélyesítést végző szervezet³⁴ között. A nyilvántartási rendszerbe az adatforrási szervektől „adatcsomag” kerül megküldésre. A rendszer a beérkezett adatokat a jogszabályi feltételeknek megfelelően vizsgálja. Ha a jogszabályban meghatározott feltételek fennállnak, automatikusan bejegyzi a vezetési jogosultságot és gondoskodik az okmány hivatalból történő kiállításáról.

Az automatikus döntéshozatalban történő okmánykiállításnál az informatikai szakrendszer automatikusan végzi el az okmány kiállításához szükséges folyamatokat: az adatok vizsgálatát, a vezetési jogosultság bejegyzését – tehát a döntés meghozatalát –, az okmány gyártásba történő átadását, postázásról intézkedését, s mindezt emberi közbeavatkozás nélkül teszi.

A vezetésre jogosító okmányok kiállítására irányuló eljárás a vezetői engedély automatikus kiállítása, valamint az okmány gyártmányhibája vagy hivatalbóli

³¹ Egyszerűsítési törvény 22. § (1) bekezdés.

³² Ákr. 104. § (1) bekezdés e) pont.

³³ Kknyt. 4/A. § (1) – (2) bekezdés.

³⁴ Egyszerűsítési törvény 22. § (11) bekezdés: „a nyilvántartásból adatot igényelhetők körét bővíti a jogszabály azáltal, hogy a nyilvántartó által megbízott megszemélyesítést végző szervezet többek között a vezetői engedély megszemélyesítéséhez, kiállításához és jogszabályban meghatározott adatok kezeléséhez a nyilvántartásból az okmányra kerülő adatokat igényelheti.”

adatjavítása miatti cseréje esetén hivatalból, minden más esetben kérelemre indul.³⁵ Az engedély kiállítása iránti kérelmet a közlekedési igazgatási hatóságnál személyesen kell benyújtani a vezetői engedély automatikus kiállításának visszautasítása és az automatikus kiállításnak ügyfél által elhárítható akadálya esetén.³⁶

A vezetői engedély automatikus kiállításához jogszabály által meghatározott tartalmú nyilatkozat előzetes megtétele szükséges.³⁷ Ezen nyilatkozat megtétele a személyes ügyintézés – a kérelemre induló eljárás – során is szükséges.³⁸ Az automatikus kiállításhoz szükséges nyilatkozatok az okmány automatikus kiállításának bármely esetében a személyre szabott ügyintézési felületen (SZÜF)³⁹ keresztül elektronikus úton, vagy személyesen bármely kormányablakban, az első alkalommal történő kiállítása, valamint új vezetési kategória megszerzése esetén a vizsgaközpontnál, házasságkötésből eredő névváltozás miatti okmánycsere esetén az anyakönyvvezető előtt tehető meg.⁴⁰

Az ügyfél a 2021.02.01. napján induló eljárásokban eldöntheti, hogy igénybe kívánja-e venni az automatikus okmánykiállítási eljárást, vagy a bármely kormányablaknál/okmányirodánál kérelemre induló – illetékköteles - ügyintézés lehetőségét választja. A fent hivatkozott jogszabályhelyek alapján látható, hogy a jogalkotó élesen elkülöníti a két eljárási típust: a kérelemre induló eljárást és az automatikus okmánykiállítást. A vezetésre jogosító okmány kiállítása iránti eljárásnál rögzíti, hogy annak kiállítása iránt hivatalból kerül sor az automatikus kiállítás, adatjavítás vagy gyártmányhiba miatt történő csere esetén, és csak minden más esetben indul az eljárás kérelemre. A Nyilvántartó hivatalból, az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: Eüsztv.) szerinti automatikus döntéshozatali eljárásban bejegyzí a járművezetési jogosultságot az engedély-nyilvántartásba⁴¹, valamint a Nyilvántartó hivatalból gondoskodik a vezetői engedélynek az Eüsztv. szerinti automatikus döntéshozatali eljárás útján történő kiállításáról, ha a járművezető a hivatalbóli okmánykiállítást megakadályozó nyilatkozatot nem tett.⁴² A jogszabály csak a kérelemre induló eljárásnál írja elő a személyes jelenléte, felsorolva a személyes jelenléte három esetét⁴³, melyből két eset az automatikus eljárás esetét érinti. További különbség az eljárási díjért fizetendő összeg tekintetében az, hogy míg a vezetői engedély kiállítás esetén az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) meghatározza a fizetendő díj mértékét⁴⁴, az automatikus,

³⁵ Korm. rendelet 24. § (1) bekezdés.

³⁶ Korm. rendelet 24. § (2) bekezdés b)-c) pontjai.

³⁷ Korm. rendelet 31/A. § (1) bekezdés.

³⁸ Korm. rendelet 31/A. § (2) bekezdés.

³⁹ Lásd erről bővebben: Cseh Gergely - Czékmann Zsolt: Az elektronikus közszolgáltatások megvalósulása napjainkban Magyarországon, *PUBLICATIONES UNIVERSITATIS MISKOLCINENSIS SECTIO JURIDICA ET POLITICA*, 36 (2018) 1., 39-40. o.

⁴⁰ Korm. rendelet 31/A. § (4) bekezdés.

⁴¹ Kknyt. 4/A. § (1) bekezdés.

⁴² Kknyt. 4/A. § (2) bekezdés.

⁴³ Korm. rendelet 24. § (2) bekezdés.

⁴⁴ Itv. 1. számú mellékelt II. cím 1. és 2. pontok.

hivatalbóli okmánykiállítás vonatkozásában ezt nem teszi meg. A vezetői engedély igényléséhez, kiállításához és nyilvántartásaihoz kapcsolódó eljárások egyszerűsítésének és elektronizálásának általános miniszteri indoklásában meghatározásra került, hogy a vezetői engedély igénylése és gyártása automatikusan és illetékmentesen fog történni.⁴⁵

2.1. A vezetési jogosultság automatikus bejegyzése és a vezetői engedély automatikus kiállítása. Az Egyszerűsítési törvény által bevezetett új szolgáltatás lehetőségéről az ügyfelek leginkább az ügyfélszolgálatokon történő ügyintézéskor, a folyamatban részt vevő szervek ügyintézőitől vagy az online felületeken, esetleg egymástól értesülhetnek. A szolgáltatás alapvető célja a személyes megjelenés nélküli ügyintézés, s ezáltal az ügyfélszolgálatok leterheltségének csökkentése.

A nyilvántartási rendszer a jogszabályi rendelkezésnek megfelelően logikailag elkülönülve kezeli a járművezetők és a járművezető-jelöltek okmánykiállításához szükséges adatait.⁴⁶ A járművezetők vonatkozásában a vezetési jogosultságára, a vezetői engedélyére vagy a vezetési jogosultsága szünetelésére vonatkozóan szerepel adat az engedély-nyilvántartásban⁴⁷, míg a járművezető-jelölt, mint vezetői engedéllyel vagy vezetési jogosultsággal még nem rendelkező személy vonatkozásában, a vezetői engedélye kiállításához szükséges adatok szerepelnek az engedély-nyilvántartásban⁴⁸ úgy, mint igazolások és nyilatkozatok, melyek alapján meg lehet állapítani az előírt képesítések, feltételek meglétét.

Az automatikus okmánykiállítás során a vezetői engedély megszerzésének feltételeire irányadó szabályozás ugyanaz, mint a kérelemre induló eljárás során ismertetett feltételrendszer, amely kiegészül a három évnél nem régebbi fénykép-és aláírás adat és a nyilatkozat megtételével.

A kérelemre induló eljáráshoz képest az alapvető különbség abban található, hogy az előírt feltételek meglétét ki vagy mi vizsgálja. A kérelemre induló eljárás során a kérelmet rögzítő ügyintéző a nyilvántartási rendszerben tárolt adatok segítségével ellenőrzi a feltételek teljesülését, míg az automatikus okmánykiállítási eljárásnál ezt a folyamatot a rendszer végzi el automatikusan, vagyis emberi közbeavatkozás nélkül.

Az okmánykiállítás hivatalbóli, automatikus döntéshozatali eljárás esetei: 1. a vezetői engedély első alkalommal történő kiállítása; 2. kategória bővítés esetén új okmány igénylése; 3. az egészségügyi alkalmasság meghosszabbítása; 4. a házasságkötésből eredő névváltozás miatti csere, ha a Kknyt. feltételeinek megfelel.⁴⁹ Az automatikus okmánykiállítási eljárás tehát az előbbi négy esetben indítható. Az ügyfél nyilatkozata kulcsfontosságú elem az automatikus döntéshozatali eljárásban. Nyilatkozatot szükséges tennie mindkét esetben: ha a hivatalbóli okmánykiállítást igénybe szeretné venni, és akkor is, ha azt szeretné

⁴⁵ Az egyes eljárások egyszerűsítése és elektronizálása érdekében szükséges törvénymódosításokról szóló T/7690. számú törvényjavaslat Általános Indokolása
<https://www.parlament.hu/irom41/07690/07690.pdf> (2023.04.04.)

⁴⁶ Kknyt. 2. § 20. és 21. pontok.

⁴⁷ Kknyt. 2. § 20. pont.

⁴⁸ Kknyt. 4. § 21. pont.

⁴⁹ Kknyt. 4/A. § (1) – (3) bekezdések.

megakadályozni. Az okmánykiállítást megalapozó nyilatkozat megtétele során az ügyfélnek öt kérdés vonatkozásában kell nyilatkoznia.⁵⁰ A nyilatkozat megtétele a kérelemre induló eljárásban is szükséges, ekkor a kérelem adatlap tartalmazza azt.

A nyilatkozat online megtétele a magyarorszag.hu központi online ügyintézési oldalon keresztül van lehetőség.⁵¹ A vezetői engedély automatikus kiállítása esetén a Nyilvántartó elektronikusan, az engedély-nyilvántartást támogató informatikai szakrendszer segítségével végzi el az ügyfél azonosítását és a vezetői engedély kiadásához szükséges valamennyi feltétel teljesülésének ellenőrzését.⁵²

A nyilatkozat beküldése után a szakrendszer az adatforrási szervektől beérkezett adatsomag⁵³ ellenőrzését elvégzi, s ha ennek során azt állapítja meg, hogy a jogosultság bejegyzéséhez és az okmánykiállításához szükséges összes előfeltétel teljesült, akkor a vezetési jogosultságot bejegyzi a nyilvántartásba. A Nyilvántartó a vezetési jogosultság bejegyzéséről az ügyfelet az általa megadott elérhetőségen értesíti,⁵⁴ aki ettől a pillanattól kezdve Magyarország területén a közúti közlekedésben jogszerűen vehet részt.⁵⁵ A nyilatkozat megtételét követően – ha minden szükséges feltétel rendelkezésre áll – a jogosultság nyilvántartásba történő rögzítése rövid idő alatt, szinte pár percen belül megtörténik. A vezetési jogosultság bejegyzése után az okmány gyártása, majd annak postázása következik.

Az érintett jogosult arra, hogy az adatkezelőtől visszajelzést kapjon arra vonatkozóan, hogy személyes adatainak kezelése folyamatban van-e, és ha ilyen adatkezelés folyamatban van, jogosult arra, hogy a személyes adatokhoz és bizonyos információkhoz hozzáférést kapjon.⁵⁶ Ezen jogosultságával az ügyfél az Életút-szolgáltatás igénybevételével élhet. A szolgáltatás szintén online felületen⁵⁷ érhető el, csak úgy, mint az automatikus okmánykiállítás igénybevételéhez vagy megtagadásához szükséges nyilatkozat. A nyilatkozat benyújtása után az ügyfél az Életút szolgáltatás igénybevételével ellenőrizheti a feltételek teljesítésének állapotát úgy, mint a vezetési jogosultsághoz szükséges előfeltételekre és az azt kizáró okokra vonatkozó aktuális információkat, valamint az okmánykiállítás státuszát.

⁵⁰ A kérdéseket a Korm. rendelet 19. melléklete tartalmazza:

- a) a szokásos tartózkodási helye Magyarország területén van-e?
- b) áll-e fenn vele szemben a 16. § (1) bekezdésében meghatározott valamely közlekedésbiztonsági alkalmasságot kizáró ok?
- c) van-e külföldi vezetői engedélye?
- d) a 31. §-ban meghatározott lehetőségek szerint, hol szeretné átvenni az elkészült vezetői engedélyt?
- e) a vezetési jogosultság fennállásáról, az okmány érvényességéről, illetve az automatikus okmánykiállítást megakadályozó tényezőről a 31. §-ban meghatározott lehetőségek közül hogyan és mely elérhetőségen (e-mail-címen, telefonszámon SMS-ben) szeretne értesülni?

⁵¹ www.magyarorszag.hu weboldalon az „Okmányok”/„Vezetői engedély” menüpont alatt.

⁵² Korm. rendelet 24/A. § (2) bekezdés.

⁵³ Az adatsomag tartalmazza a jogosultság bejegyzéséhez szükséges feltételeket, melyek meglétét személyes eljárás során az ügyintéző ellenőrzi.

⁵⁴ Korm. rendelet 31/A. § (3) bekezdés.

⁵⁵ Korm. rendelet 3. § (2a) bekezdés.

⁵⁶ Az Európai Parlament és a Tanács 2016. április 27-i (EU) 2016/679 rendelete a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) 15. cikk (1) bekezdés.

⁵⁷ www.magyarorszag.hu weboldalon az „Okmányok”/„Vezetői engedély” menüpont alatt.

3. Az automatikus döntéshozatali eljárás keretében kiállított vezetői engedély eljárási folyamata során alkalmazandó manuális eljárásokról

3.1. A manuális eljárásokról általában. Az automatikus okmánykiállítási eljárás szabályait a 2021. január 31. napját követően bekövetkezett házasságkötések, az ezt követően kiállított egészségi alkalmassági igazolások, elsősegélynyújtási ismereteket vagy mentességet igazoló igazolások, vizsgaigazolások, valamint ezt követően megtett a Korm. rendelet 19. melléklete szerinti nyilatkozatok esetén kell alkalmazni.⁵⁸

A vezetői engedély automatikus döntéshozatalban történő kiállítására az Eüsztv.-ben meghatározott rendelkezéseket kell alkalmazni.⁵⁹ Ennek egyik alapvető eleme az, hogy az automatikus eljárás emberi közbeavatkozás nélküli.⁶⁰ A rendszer az adatforrási szervek által elektronikusan rögzített adatok adatcsomagként történő megküldését követően vizsgálja azt, hogy a döntéshozatalhoz szükséges információk rendelkezésre állnak-e. Ha az adatcsomag vizsgálata során minden, a döntéshozatalhoz szükséges információ hozzáférhető, akkor a folyamatba sem ügyintézői sem ügyféli közbeavatkozás nem szükséges, mivel az automatikus úton megy végbe.⁶¹

A folyamatnak azonban lehetnek olyan akadályai, amely elhárításához emberi közbeavatkozás szükséges. A hiba jelentkezésekor az ügy automatikus ágon ún. hibaágra fut. A szakrendszer a Kknyt.-ben meghatározott adatkezelési ideig tárolja ezeket az összegyűjtött és hibaágra futott adatokat. Az adatok az adatkezelési idő letelte után a rendszerből törlésre kerülnek. Az ügyfélnek ezen idő alatt van lehetősége arra, hogy a hibaágra futott ügyét „megmentse”. A szakrendszer a hibaágra futott ügyeket okmánygyártás nélkül lezárja. Az akadály elhárítását követően azonban az okmány gyártásba adható.⁶² A felmerült akadály vonatkozásában mindig azt kell először megvizsgálni, hogy az milyen jellegű. Ugyanis az ügyfél az akadályok egy részét a saját cselekményével elháríthatja. Az ügyfél ezekben az esetekben együttműködik a hatósággal és együttműködésének az lesz az eredménye, hogy az eljárás automatikus ágon folytatódhat tovább.

Víszont azokban az esetekben, amikor az akadályok elhárításához nem elegendő az ügyfél cselekménye, ügyintéző segítségét kell igénybe vennie. Ekkor beszélünk manuális hibaág kezelésről.⁶³ A kormányablak/okmányirodai ügyintéző által végzett manuális tevékenység az automatikus döntéshozatal érvényesülését kívánja segíteni úgy, hogy az ügyintéző ugyanabban a szakrendszerben kezeli a hibát, mint amiben a kérelemre induló eljárás során az ügyfél kérelmét állítja elő elektronikusan adattartalommal. Az ügyintéző ebben az esetben az automatikus okmánykiállítási

⁵⁸ Korm. rendelet 120/E. §.

⁵⁹ Korm. rendelet 1/C. § d) pont.

⁶⁰ Eüsztv. 11. § (2) bekezdés.

⁶¹ Eüsztv. 11. § (1) bekezdés.

⁶² Az első vezetői engedély automatikus kiadásának, valamint a vezetői engedély meghosszabbítás, vagy kategóriabővítés miatti automatikus cseréjének ügyintézői támogatása a Vezetői Engedély Nyilvántartásban. Felhasználói kézikönyv és módszertani útmutató 1.2 verzió (belső anyag), IdomSoft Zrt., Készült: 2021. február 1. 6. o.

⁶³ Uo. 6. o.

eljáráshoz kapcsolódóan működik közre. A tanulmány kérelemre történő okmánykiállítás eljárásának bemutatásáról szóló részében utaltunk arra, hogy kiemelkedően fontos a szakrendszer hatályos jogszabályoknak megfelelő állapota. A tanulmány ezen részében szeretnénk az utalásra visszacsatolni, mivel az automatikus eljárásban kiállított vezetői engedély ugyanabban a rendszerben kerül rögzítésre, mint a kérelem alapján kiállított vezetői engedély. Bár az automatikus döntéshozatalban történő okmánykiállítási eljárás hatáskörének címzettje a Nyilvántartó, a közlekedési igazgatási hatóság azonban a vezetői engedély kiállítása kapcsán eljár a magyar vezetői engedély kiállítása, érvényesítése, cseréje, pótlása ügyében azokban az esetekben, amikor a vezetői engedély automatikus kiállításának nincs helye, vagy az bármely okból akadályozott.⁶⁴ Ekkor érvényesül az a speciális szabályozás, miszerint a fenti esetben az eljáró hatóság az okmány jogosultjának lakó-, ennek hiányában tartózkodási helye vagy szálláshelye szerint illetékes közlekedési igazgatási hatóság.⁶⁵ Egyrészt ez azt jelenti, hogy bármely hatóság is a hatáskör címzettje, mindegyik ugyanabban a szakrendszerben végzi el az okmány kiállításának folyamatát. Ebből pedig következik, hogy ez annak elkerülését hivatott biztosítani, hogy az ügyfél egyszerre több vezetői engedéllyel rendelkezzen. Másrészt a nyilvántartási rendszernek ismernie kell az automatikus és a kérelemre induló eljárás során alkalmazandó szabályokat is, illetve alkalmasnak kell lennie a megfelelő technikai műveletek rögzítésére is. A módosítás hatálybalépését követően a szakrendszerben párhuzamosan futhatott egészen 2021. októberéig a hivatalbóli és a kérelemre induló eljárás is. Ezt a helyzetet viszont a szakrendszer fejlesztésével sikerült megoldani, így az ügyintéző a kérelem indításakor egy felugró ablakban olvasható rendszerüzenetből láthatja, hogy az ügyfélnek indult-e hivatalbóli automatikus okmánykiállításra vonatkozó ügye. A fejlesztésig viszont adminisztrációs terhet jelentett az eljáró hatóságok számára a párhuzamos helyzet, mivel a manuális ágon történő ügyintézés során nem minden esetben volt észlelhető az, ha az ügyfél már megindította az automatikus eljárást. Előfordulhatott, hogy az okmány gyártása során vették észre, hogy az ügyfélnek két ügye is folyamatban van. S ebben az esetben az egyik gyártási folyamatot mindig meg kellett szakítani, annak elkerülése érdekében, hogy két vezetői engedélyt is legyártsanak egy ügyfél részére.

Az ügyintéző általi automatikus ágon elakadt hibakezelést azért nevezzük hivatalbóli manuális hibaágkezelésnek, mert annak elvégzésére az ügyfél lakó-, ennek hiányában tartózkodási helye vagy szálláshelye szerinti kormányablak, vagy okmányiroda az illetékességgel rendelkező hatóság.

Az ügyfelet tájékoztatni szükséges azokban az esetekben, amikor az ügyfél az általa biztosítandó előfeltételeket teljesítette és az automatikus okmánykiállítás lehetőségének vizsgálata a szakrendszerben megindult, de annak során olyan akadály merült fel, amelyet az ügyfél cselekményével nem tud és nem is háríthat el. Ekkor olyan jogszabályi feltétel hiányzik, amely a vezetői engedély kiállításának feltétele, például hiányzik az életkori és jártassági feltétel, a járművezető vezetésre való jogosultsága szünetel vagy a vizsgálója időközben érvénytelenítésre került. A

⁶⁴ Kknyt. 5. § (1) bekezdés ab) pont.

⁶⁵ Kknyt. 4/F. §.

kérelem ezen esetekben a jogszabályi feltételek hiánya miatt elutasításra kerül. A döntést az ügyintéző a nyilvántartási szakrendszeren kívül hozza meg, majd intézkedik az ügyfél részére történő kézbesítéséről.

3.2. A manuális eljárásokról részletekbe menően. Az automatikus eljárás gyakorlatban történő alkalmazása eleinte nem volt zökkenőmentes. A mechanizmus tényleges alkalmazása során olyan megoldásra váró feladatokkal kellett találkoznia az ügyintézőknek és az ügyfeleknek is, melyekkel korábban nem. Az automatikus eljárással új alapokra helyezett szabályozást, és az ügyintézés során felmerülő problémák kezelését is meg kellett tanulnia az ügyfeleknek és a nyilvántartási rendszerekbe rögzítést végző ügyintézőknek egyaránt.

Kezdetben nehézséget okozott az adatforrási rendszerek által beküldött adatokban rejlő pontatlanság. Amennyiben az adatforrási szervek által vezetett elektronikus rendszerekben az ügyfél adatai pontatlanul kerültek rögzítésre a VEN2 rendszer nem tudta beazonosítani, ügyfélhez rendelni a beküldött adatcsomagot. A legkisebb pontatlanság esetén sem sikerült az eljárást automatikus eljárásban megindítani. Ilyen akadályt tud képezni az, ha az adatforrási szervek által továbbított adatokban bármilyen eltérés szerepel a személyi adat-és lakcímnnyilvántartásban tárolt adatokhoz képest. Például, ha az ügyfél születési helye (Timár helyett Tímár, Gávavencsellő helyett Gáva vagy Vencsellő) vagy a viselt neve (bármilyen jellegű névváltozás esetén - doktori cím bejegyzése, családi állapotból eredő névváltozás) vonatkozásában az EESZT-ben nem helyesen szerepelnek az adatok, a rendszer már nem tudja átvenni azokat és nem indul meg az automatikus eljárás. Ezen esetekben célszerű a véleményt kiállító orvost felkeresni, aki az adatok pontosításával segítheti az akadály elhárítását. De a közlekedési igazgatási hatóságnál is indítható adatpontosítási ügy, mely vezetői engedély kiállítására vagy cseréjére irányuló kérelem benyújtása nélkül is indítható. Az ügyintéző ekkor manuálisan rögzíti az adatokat, pl.: felveszi a fénykép-és aláírás adatot vagy rögzíti az orvosi alkalmassági véleményt. További akadályt képezhet, ha az ügyfél a családi állapotának megváltozásából eredő névváltozása miatt kívánja a jogosítványát cserélni – az anyakönyvvezető által indított eljárást nem ide értve -, azonban a nyilvántartásban csak olyan három évnél nem régebbi fénykép-és aláírás adatok szerepelnek, amelyeken a neve még a korábbi, házas családi állapotának megfelelően szerepelt. Az automatikus eljárás értelemszerűen ebben az esetben sem indul meg, mivel az új okmányon már nem szerepelhet a megváltoztatott név a korábbi névviselés alapján történő aláírás adattal. A kategóriabővítés esetén történő automatikus eljárás lehetősége még fejlesztés alatt áll, a rendszerben ebben az esetben nem indul meg az eljárás automatikusan, hiába teljesítette az ügyfél az összes feltételt. Ebben az esetben hibaágkezelés miatt még szükséges felkeresni az illetékes kormányablakot vagy okmányirodát.

A Nyilvántartó bármely akadály felmerülése esetén értesíti az ügyfelet az általa megadott elérhetőségeken. De az ügyfél az Életút szolgáltatás igénybevételével szintén tudja ellenőrizni, hogy az automatikus okmánykiállítási eljárás megindulásához mely feltételek teljesültek már és melyek nem. A hiba elhárítása után is (van új fénykép-és aláírás adat, javítva lett az EESZT-ben az adat)

mindenképp érdemes az Életút szolgáltatásban ellenőrizni azt, hogy az eljárás folytatódik-e automatikus ágon: tehát az újonnan rögzített adatokat átveszi-e a rendszer. Ha igen, akkor az Életút szolgáltatásban az összes feltétel zöld jelzéssel látható, és bejegyzésre kerül a vezetési jogosultság, amelyről a Nyilvántartó szintén értesíti az ügyfelet. Viszont előfordulhat, hogy bár az akadály elhárult a rendszer mégsem veszi át az adatokat automatikusan. Ekkor az ügyfél szintén az Életút-szolgáltatást tudja segítségül hívni. Ha a hiányzó adatok pótlása vagy a hibás adatok kijavítása után sem indul meg automatikusan az eljárás, akkor a már korábban ismertetett nyilatkozat újbóli benyújtására van szükség.

A vezetői engedély szakrendszerben az okmánykiállítással kapcsolatos ügyek 2021.02.01. napjától háromféle ágon futhatnak végig. Azt, hogy melyik ágon fog az eljárás végbemenni, alapvetően az határozza meg, hogy az ügyfél az automatikus okmánykiállítási eljárást igénybe kívánja-e venni vagy sem. Így a két eljárási mód egy-egy ágat jelöl ki: az automatikus ágat és a kérelemre induló manuális ágat. Az automatikus ágon megindult ügyek esetében létezik egy kvázi oldalágnak tekinthető rész, ahol a hibaágra futott ügyek várják azt, hogy a hiba elhárítását követően az eljárás az automatikus okmánykiállításhoz kapcsolódóan (automatikus ágon vagy hivatalból manuális ágon) folyhasson tovább.

1.1. táblázat: Az automatikus eljárás során felmerülő akadályok és azok elhárítása automatikus ágon

Automatikus ág	
Akadály	Megoldás
Megakadályozó nyilatkozat.	Az ügyfél a nyilatkozatot megváltoztatja.
Valamely adatcsomag hiányzik (pl: fénykép és aláírás)	Az ügyfél pótolja a hiányt.
Valamely adatcsomag tartalmilag nem megfelelő.	Az ügyfél kijavítja a hibát.
Az igazolás korábbi, mint 2021.02.01.	De az adatforrás új, 2021.01.31 után elektronikus igazolást küld be a VEN2 rendszerbe.

Forrás: Az első vezetői engedély automatikus kiadásának, valamint a vezetői engedély meghosszabbítás, vagy kategóriabővítés miatti automatikus cseréjének ügyintézői támogatása a Vezetői Engedély Nyilvántartásban. Felhasználói kézikönyv és módszertani útmutató 1.2 verzió (belső anyag), IdomSoft Zrt., Készült: 2021.

február 1. és Felhasználói kézikönyv és módszertani útmutató Járási (fővárosi kerületi) hivatali ügyintézők számára 1.2 verzió (belső anyag), IdomSoft Zrt.

Készült: 2021. február 1. 21. oldala alapján

Az automatikus döntéshozatali eljárás során jelentkező akadályokról elmondható, hogy azok jóval nagyobb arányban jelentkezhetnek, mint a kérelemre induló eljárás során. Az automatikus döntéshozatalból, mivel alapvetően hiányzik az ember, az akadályok azonnali elhárítása nem lehetséges. Ezt a helyzetet viszont igyekezett a jogalkotó azzal orvosolni, hogy a felmerült akadályról az ügyfél mellett – amennyiben

megadta az elérhetőségét – az ügyfél lakóhelye szerint illetékes közlekedési igazgatási hatóságot is értesíti egy automatikus üzenettel, a hiba minél hamarabb történő elhárítása érdekében. Onnantól kezdve tehát, hogy az automatikus ágon megindult eljárás hibaágra futott a hiba elhárítására koncentrálnak az ügyfél és az ügyintéző figyelmére egyaránt. A cél ennek a hibának az elhárítása. A hibaágkezelésnél egyébként figyelemre méltó az, hogyan változik a helyzet az Ákr. és az Eüsztv. automatikus döntéshozatalra⁶⁶ vonatkozó rendelkezései kapcsán. Az Ákr. által az automatikus döntéshozatallal szemben támasztott kritérium, ha az Eüsztv. szerinti automatikus döntéshozatali eljárás feltételei fennállnak és nincs ellenérdekű ügyfél.⁶⁷ Az Eüsztv. pedig az alábbi feltételeket írja elő:

„a) kérelemre indult ügy esetén az ügyfél a kérelmét elektronikus úton nyújtja be,
b) a döntés meghozatala mérlegelést nem igényel és
c) az ügy intézéséhez szükséges adatok automatizált feldolgozásra alkalmas módon az elektronikus ügyintézőt biztosító szerv rendelkezésére állnak, vagy azokat automatikus információátvitel útján, automatizált feldolgozásra alkalmas formátumban átveszi.

(2) Automatikus döntéshozatal esetén az elektronikus ügyintézőt biztosító szerv emberi közbeavatkozás nélkül hozza meg az eljárást lezáró és az ügyintézéshez szükséges egyéb döntéseket és gondoskodik az ügyféllel való közlésről...⁶⁸

A jogszabályok feltételként tűzik, hogy a hatóság részére az elektronikus kérelem benyújtásakor minden adat rendelkezésére áll, vagy azokat automatikus információátvitel útján meg tudja szerezni és az is, hogy a döntés meghozatala mérlegelést nem igényel. Továbbá rögzíti, hogy emberi közbeavatkozás nélkül hozza az eljárás során a döntéseket. Látni kell azonban azt, hogy a hibaágra futott ügyek vonatkozásában megállapítható, hogy valamely adat nem áll rendelkezésre, vagy azt automatikus információátvitel útján nem tudja megszerezni a rendszer, illetve éppen, hogy mérlegelést igényel az ügy elbírálása, tehát szükséges az emberi közrehatás. Mégis a hibaágkezeléssel azon munkálkodik az ügyintéző, - emberi közbeavatkozással -, hogy a hibát elhárítsa és az eljárás automatikus ágon történő lefolyását tegye lehetővé, akár ügyféli, akár ügyintézői oldalról.

A gyakorlat hivatalbóli manuális ágnak nevezi az akadályt azon fajta elhárítását, amikor az ügyfél személyesen felkeresi a közlekedési igazgatási hatóságot, ahol az ügyintéző manuálisan rögzíti a szakrendszerben a hiba elhárításához szükséges adatot. S előfordulhat, hogy bár az ügyfél és az ügyintéző is megtett azért mindent, hogy a hiba elháruljon, mégsem indul meg az eljárás automatikusan. Ekkor, mivel az ügyfél az automatikus okmánykiállítást kívánja igénybe venni az ügyintéző hivatalbóli manuális rögzítéssel viszi végig az okmánykiállítási folyamatot a szakrendszerben. Érdekes, hogy ebben az esetben emberi közbeavatkozással kerül sor az eljárás lefolytatására, pontosan úgy, mint a kérelemre induló eljárás során, azonban az eljárás hivatalbóli jellegén az nem változtat, hogy az ügyfél személyesen felkeresi a kormányablakot, ahol az ügyintéző

⁶⁶ A témáról lásd bővebben: Czékman Zsolt – Cseh Gergely – Ritó Evelin: Az automatikus döntéshozatal helye és szerepe a hatósági eljárásban, *Közigazgatás Tudomány*, 2 (2022) 2., 35-47. o.

⁶⁷ Ákr. 40. § (a) pont.

⁶⁸ Eüsztv. 11. § (1)-(2) bekezdések.

manuálisan rögzíti az eljárás technikai lépéseit. A gyakorlatban tehát úgy jelenik meg a hivatalbóli manuális ág, mintha az ügyintéző jogilag az automatikus eljárás folytatását rögzítené a szakrendszerbe.⁶⁹ Mivel az automatikus eljárást viszi tovább, így az ügy továbbra is hivatalbóli, azaz illetékmentes eljárásnak minősül.

1.2. táblázat: Az automatikus eljárás során felmerülő akadályok és azok elhárítása hivatalbóli manuális ágon⁷⁰

Hivatalbóli manuális ág	
Akadály	Megoldás
Valamelyik igazolás azért hiányzik, mert az technikai ok miatt nem volt befogadható a rendszerbe.	Az ügyfél személyesen bemutatja az igazolást.
Az adatalany nem tartozik a személyi nyilvántartás körébe, de szokásos tartózkodási helye hazánkban van.	Az ügyfél igazolja papír alapon szokásos tartózkodási helyét.
Az ügyfélnek van már a VEN2 rendszerben folyamatban lévő, nem lezárt ügye.	Az ügyfél kéri az előző eljárás lezárását és a hivatalbóli eljárás lefolytatását.
Valamely adatcsomag tartalmilag nem megfelelő.	Az ügyfél bemutatja a megfelelő tartalmú papír alapú igazolást.

Az automatikus döntéshozatal érvényesülését véleményünk szerint azonban jobban elősegíti az a hibaelhárítási technika, amikor az automatikus ágon hibára futott és a rendszer által okmány gyártása nélkül lezárt eljárásokat úgy próbálja az ügyintéző orvosolni, hogy manuálisan a szakrendszerben csak a hiányzó adatokat rögzíti fel (pl.: fotó és aláírás adat). Majd megkéri az ügyfelet, hogy ellenőrizze az Életút-szolgáltatás segítségével azt, hogy minden adat rendelkezésre áll-e. Így tényleg csak végső soron fordulhatna elő az, hogy egyébként az automatikus eljárást, amelyből alapvetően hiányzik az emberi közbeavatkozás, mégis ügyintéző rögzíti a vezetői engedély szakrendszerbe. Ugyanis, ekkor az ügyfelek nem érzékelhetik azt, hogy alapvetően személyes megjelenéshez nem kötött ügyintézésről lenne szó, amelynek az egyszerűbb és gyorsabb ügyintézés lenne a célja.

Szükséges még megemlíteni a megfelelően történő hibaágkezelés jelentőségét is, melynek kulcsfontosságú eleme az Ákr. által szabályozott egyes eljárási típusok

⁶⁹ Az első vezetői engedély automatikus kiadásának, valamint a vezetői engedély meghosszabbítás, vagy kategóriabővítés miatti automatikus cseréjének ügyintézői támogatása a Vezetői Engedély Nyilvántartásban. Felhasználói kézikönyv és módszertani útmutató 1.2 verzió (belső anyag), IdomSoft Zrt., Készült: 2021. február 1. 23. oldal

⁷⁰ Forrás: Az első vezetői engedély automatikus kiadásának, valamint a vezetői engedély meghosszabbítás, vagy kategóriabővítés miatti automatikus cseréjének ügyintézői támogatása a Vezetői Engedély Nyilvántartásban. Felhasználói kézikönyv és módszertani útmutató 1.2 verzió (belső anyag), IdomSoft Zrt., Készült: 2021. február 1. és Felhasználói kézikönyv és módszertani útmutató Járási (fővárosi kerületi) hivatali ügyintézők számára 1.2 verzió (belső anyag), IdomSoft Zrt. Készült: 2021. február 1. 21. oldala alapján

megfelelő módon történő alkalmazása. Ugyanis a hivatalból induló eljárásokra a 25 napos ügyintézési határidő az irányadó, míg az automatikus döntéshozatal esetében a 24 óra, s mindkét eljárás illetékmentes. A kérelemre induló – sommás – eljárásban a hatóságnak 8 napon belül kell döntést hoznia és az eljárásért az ügyfélnek eljárási illetéket kell fizetnie. Az automatikus ágon elakadt eljárás esetében tehát, ha az ügyintéző nem az automatikus ágon történő érvényesülést segíti elő, hanem inkább hivatalból vagy kérelemre folytatja le az eljárást, az a helyzet állhat elő, hogy az ügyintézési határidő indokolatlanul növekszik, esetlegesen indokolatlanul fizet eljárási illetéket az ügyfél, vagy éppen ellenkezőleg, illetékmentesen kapja meg az okmányát, amelyért egyébként eljárási illetéket kellett volna fizetnie. Az automatikus ág érvényesülése elősegíthető azáltal, hogy az ügyfél és az ügyintéző együttműködnek az eljárás során, és időt fordítanak arra, hogy az Életútszolgáltatásban ellenőrzik az automatikus eljárás megindulását vagy hibaágra futását. Így elkerülhető az a helyzet, hogy a hibakezelés során feleslegesen növelik az ügyintézési határidőt, valamint a fizetendő illeték vonatkozásában sem áll fenn a hiba lehetősége. Az ügyfél részéről ugyanis nem mindegy az, hogy mennyi idő alatt és milyen díjért cserébe kapja meg a vezetői engedélyét.

Tekintettel arra, hogy a Korm. rendelet és a Kknyt. is azt írja elő, hogy vezetői engedély kiállítására az automatikus döntéshozatal az irányadó, a gyakorlatban az is hibaágnak minősül, ha az ügyfél megakadályozó nyilatkozatot tett és ezt nem kívánja megváltoztatni, továbbá az is, ha valamelyik igazolás 2021.02.01. napját megelőzően került kiállításra. Ezekben az esetekben csak kérelemre induló eljárásban van lehetősége az ügyfélnek az okmánykiállítást igényelni, eljárási illeték megfizetése mellett, a gyakorlatban mégis hibaágkezelésként jelenik meg, annak ellenére is, hogy pontosan ebben a két esetben nem is érvényesülhet az automatikus eljárás.⁷¹

1.3. táblázat: Az automatikus eljárás során felmerülő akadályok és azok elhárítása kérelemre manuális ágon⁷²

Kérelemre manuális ág	
Akadály	Megoldás
Megakadályozó nyilatkozatot tett az ügyfél és azt nem kívánja megváltoztatni.	Személyes megjelenéssel kérelemre induló eljárás rögzítése bármely kormányablakban/okmányirodában.
Az igazolások valamelyike korábbi, mint 2021.02.01.	Az ügyfél az eredeti igazolásokat papír alapon bemutatja és kérelemre induló eljárás indul.

⁷¹ Korm. rendelet 2. § (1) bekezdés 19. pontja és 120/E. §.

⁷² Forrás: Az első vezetői engedély automatikus kiadásának, valamint a vezetői engedély meghosszabbítás, vagy kategóriabővítés miatti automatikus cseréjének ügyintézői támogatása a Vezetői Engedély Nyilvántartásban. Felhasználói kézikönyv és módszertani útmutató 1.2 verzió (belső anyag), IdomSoft Zrt., Készült: 2021. február 1. és Felhasználói kézikönyv és módszertani útmutató Járási (fővárosi kerületi) hivatali ügyintézők számára 1.2 verzió (belső anyag), IdomSoft Zrt. Készült: 2021. február 1. 22. oldala alapján

4. A tanulmány eredményeinek szintetizálása

Az automatikus döntéshozatalban kiállítható vezetői engedéllyel véleményünk szerint sikerült a jogalkotónak megtalálnia azt az ügykört, amely az ügyfelek széles körét érintheti. Ezáltal pedig nemcsak az ügyfelek terhei csökkenthetőek, de az ügyfélszolgáltatóké is. A mai rohanó világban érzékelhető, hogy az irány egyértelműen efelé mutat: az ügyek minél szélesebb körben történő – online - elintézése anélkül, hogy személyesen felkerestük volna valamelyik ügyfélszolgáltatót.

Ahhoz azonban, hogy mind az ügyféli és mind az ügyintézői oldal megelégedésére végbe menjen az automatikus döntéshozatalban kiállítható vezetői engedély kiállítása, egy nélkülözhetetlen elem szükséges, ez pedig a pontosság. Pontosság szükséges az adatforrási szervektől, mivel, ahogy említettük is példaként, lehetséges az, hogy a háziorvos visz fel valamilyen adatot hiányosan vagy pontatlanul a szakrendszerbe és ekkor már nem fogja tudni a VEN2 alkalmazás a beérkezett adatcsomagot az ügyfélhez kapcsolni. Pontosság szükséges természetesen az ügyfél részéről is, mivel ahhoz, hogy ez az eljárás gond nélkül „pillanatok alatt” végbe mehessen, szükség van arra, hogy az online felületen minden szükséges feltételt maradéktalanul teljesítsen. Végül, de nem utolsó sorban szükséges az ügyintéző pontossága is, akár a szükséges adatrögzítésekkor, vagy a szükséges tájékoztatás megadásakor.

Az automatikus döntéshozatal előnye leginkább a hatékonyságban ragadható meg. Erre már többször utaltunk a korábbiakban. Az automatikus folyamat gyengeségeként viszont számos esetben épphogy az emberi közbeavatkozás szükségessége emelhető ki. A gyakorlatban előfordulhatnak ugyanis olyan helyzetek, amikor a rendszer-rendszer (pl.: EESZT-VEN2 szakrendszer) közötti kapcsolatba az ügyintézői (manuális) közbeavatkozás válik szükségessé az ügyintézési folyamat befejezéséhez. A cél ezen problémák minimalizálása, tehát a rendszer-rendszer közötti kapcsolat hatékonyságának a fejlesztése, amelynek egyik oldala az ügyintézői adatbevitel, amellyel szintén visszajutunk az előző gondolatfonálhoz, a pontosság kérdésköréhez.

További két aspektust még kiemelésre érdemesnek tartunk, tekintettel arra, hogy ezen tényezők sarokpontjai lehetnek a megismert eljárásnak. Az előző fejezetben megvizsgáltuk az Eüsztv. rendelkezéseit. Az Eüsztv. előírja az emberi közbeavatkozás nélküli eljárást. Azonban, ha ügyintézői közbeavatkozással találkozunk, akkor az Eüsztv. által támasztott feltételt már nem teljesíti az eljárási folyamat. Ezek alapján mondhatjuk azt, hogy az eljárás – bármilyen manuális hibaágkezelés esetén – inkább „félautomatának” nevezhető.

Végezetül – főként ügyféli aspektusból – ki kell emelni, hogy nem megfelelő ügyintézői tájékoztatás vagy beavatkozás esetén az ügyintézési határidő megnőhet és az illetéktetésre kényszerülhet (bár ennek az ellenkezője is megvalósulhat) az ügyfél. Mind a két tényező az ügyfél szempontjából kardinális. Számos ügyfél nem csak a hatóságnál való várakozást akarja elkerülni az online ügyintézéssel, hanem a fizetési kötelezettségeket is szeretné minimalizálni vagy elkerülni. Ezzel pedig újfent visszakanyarodunk a már korábban hangsúlyozott pontosság témaköréhez.

A fentiekből talán látható, hogy az automatikus döntéshozatalban kiállítható vezetői engedéllyel kapcsolatos eljárási folyamatban minden résztvevő (legyen az akár ügyfél, ügyintéző vagy adatforrás) részéről számottevően fontos a pontosság, az odafigyelés, hogy az eljárási folyamat az automatikus döntéshozatali mivoltát ne veszítse el.

5. Záró gondolatok

A tanulmány elkészítésének fő célkitűzése volt, hogy - deskriptív jelleggel - ismertessük, hogy az automatikus döntéshozatali eljárásban kiállítható vezetői engedély milyen jogszabályi háttérrel rendelkezik, továbbá rámutassunk arra, hogy ezen emberi beavatkozás nélküli folyamat mégis bizonyos élethelyzetekben igényli az humánium közbelépését. A tanulmány első részének fókuszában a jogszabályi háttér rögzítése állt, ezt követően pedig ráirányítottuk figyelmünket az eljárás empirikus oldalára és a hibákat, problémákat, azoknak orvoslási lehetőségeit próbáltuk feltárni.

Úgy gondoljuk, hogy a tanulmányban sikerült rámutatni azokra a rendellenességekre, amelyek egy ügyfél automatikus döntéshozatal „vágyait” – időlegesen – megakadályozhatják. Próbáltuk azt is rögzíteni, hogy az ügyféli elvárásnak megfelelően hogyan is tud az ügyintéző segíteni egy-egy hiányosságon vagy akadályozó tényezőn. Reményeink szerint mind az ügyféli, mind az ügyintézői oldal számára tudtunk szolgálni olyan problémafelvetéssel, lehetséges megoldással, amely odafigyelést, vagy éppen a folyamat ismeretének fényében a lehetőségek hatékonyabb kihasználását eredményezheti.

Végezetül pedig fel kell hívnunk a figyelmet arra, hogy a vezetői engedély automatikus döntéshozatalban történő bevezetésének lehetősége alapul szolgálhat arra, hogy további okmánykiállítási eljárások során is alkalmazhatóvá váljon. Továbbá kiemelkedően fontosnak tartjuk a szolgáltatásról szóló teljeskörű tájékoztatást. Bár a statisztikák a vezetői engedély automatikus döntéshozatali eljárás keretében történő igénylése kapcsán növekvő tendenciát mutatnak (2021-ben 74.614 db⁷³ és 2022-ben 220.367 db⁷⁴), mégis célszerű lenne az ügyfeleket tájékoztatni a szolgáltatás lehetőségéről akkor is, amikor alapvetően nem vezetői engedély ügyintézése miatt keresik fel a hatósági ügyfélszolgálatokat.

⁷³ Elektronikus közszolgáltatásokat összefoglaló monitoring jelentés 2021. január – december - Belügyminisztérium – Informatikai Helyettes Államtitkárság, Elektronikus Közszolgáltatásokat Támogató Főosztály, Szolgáltatás-elemzési és Monitoring Osztály 12. https://nyilvanto.hu/letoltes/statisztikak/2021_evi_adatokat_tartalmazó_monitoring_jelentes.pdf (2023.04.20.)

⁷⁴ Elektronikus közszolgáltatásokat összefoglaló monitoring jelentés 2022. január – december - Belügyminisztérium – Informatikai Helyettes Államtitkárság, Rendvédelmi Informatikai és Elektronikus Rendszerek Működtetéséért És Fejlesztéséért Felelős Főosztály, Szolgáltatásmenedzsment Osztály 13-14. https://nyilvanto.hu/letoltes/statisztikak/2022_evi_adatokat_tartalmazó_monitoring_jelentes_v2.pdf (2023.04.20.)

Irodalomjegyzék

- Az első vezetői engedély automatikus kiadásának, valamint a vezetői engedély meghosszabbítás, vagy kategóriabővítés miatti automatikus cseréjének ügyintézői támogatása a Vezetői Engedély Nyilvántartásban. Felhasználói kézikönyv és módszertani útmutató 1.2 verzió (belső anyag), IdomSoft Zrt., Készült: 2021. február 1.
- Czékmann Zsolt – Cseh Gergely – Ritó Evelin: Az automatikus döntéshozatal helye és szerepe a hatósági eljárásban, *Közigazgatás Tudomány*, 2 (2022) 2., 35-47. o; <https://doi.org/10.54200/kt.v2i2.34>.
- Cseh Gergely - Czékmann Zsolt: Az elektronikus közszolgáltatások megvalósulása napjainkban Magyarországon, *PUBLICATIONES UNIVERSITATIS MISKOLCINENSIS SECTIO JURIDICA ET POLITICA*, 36 (2018) 1., 35-47. o.
- Czibrik Eszter: Az Ákr. alapelveinek kapcsolatrendszere, *Studia Iurisprudentiae Doctorandorum Miskolciensium*, 23 (2022) 1., 83-102. o.
- Dálnoki Réka: A megújuló ingatlan-nyilvántartási rendszer szabályozási koncepciója és az ahhoz kapcsolódó jogalkotás - II. rész, *Ingatlanjog*, 2 (2022) 1., 2-7. o.
- Fási Csaba: Automatizált megoldások alkalmazása a közigazgatási döntéshozatalban egy poszt-socialista ország nézőpontjából, *Magyar Jog*, 74 (2023) 6., 346-356. o.
- Felhasználói kézikönyv és módszertani útmutató Járási (fővárosi kerületi) hivatali ügyintézők számára 1.2 verzió (belső anyag), IdomSoft Zrt. Készült: 2021. február 1.
- Kárpáti Orsolya: Nyilvántartások a közigazgatásban: nyilvántartásokkal szemben támasztott követelmények a XXI. Században, *Új Magyar Közigazgatás*, 11 (2018) 1., 8-15. o.
- Kovács András György: A közhitelességről, *Jogtudományi Közlöny*, 76 (2021) 11-12., 534. o.
- Nagy Marianna: Az officialitás az Általános közigazgatási rendtartásban, *Jogtudományi Közlöny*, 72 (2017) 11., 510-515. o..
- Nagy Melinda - Nagy Gábor László - Csutora-Pámel László: *Gépjármű vezetői engedély ügyintézés - Szakrendszeri ismertető (belső anyag)*, (2021), Kézirat lezárásának dátuma: 2021 augusztus 23.
- Patyi András – Varga Zs. András: *A közigazgatási eljárásjog alapjai és alapelvei*, Budapest, Dialóg Campus, 2019.
- Ritó Evelin - Czékmann Zsolt: Okos megoldás a közlekedésszervezésben - avagy az automatikus döntéshozatali eljárás egy példán keresztül, *Miskolci Jogi Szemle*, 13 (2018) 2., 2/2., 104-118. o.
- Ritó Evelin - Szabó Balázs: Gondolatok a Covid-világjárvány közigazgatási rendszerünkre gyakorolt hatásairól. *In Medias Res*, 10 (2021) 2., 273-286. o.